

NOTAT

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Biodiversitet og arter
J.nr. NST-301-00464
Ref. nin
Den 18. oktober 2014

GRUND-OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne om forslag til ændringer fra forskellige konventionsparter af listerne i konventionen om beskyttelse af migrerende arter af vilde dyr på partskonferencens ellefte møde (CMS/Bonn-konventionen CoP11)

COM(2014) 544 final

Resume

Det 11. partsmøde i CMS/Bonn-konventionen om migrerende arter finder sted den 4. -7. november i Quito (Ecuador). Der skal bl.a. tages stilling til forslag om at optage 32 forskellige migrerende dyrearter på konventions liste I og II. Liste I omfatter truede arter, som har brug for streng beskyttelse. Liste II omfatter arter, der vil have gavn af samarbejde om forvaltningen af arten i hele dennes udbredelsesområde. Forslagene omfatter bl.a. listning af isbjørn, europæisk ål og 20 arter af hajer, rokker og savfisk. Optagelse af arterne på konventionens lister vil ikke have konsekvenser for dansk ret, da de enten findes uden for EU eller allerede er omfattet af EU lovgivning.

2. Baggrund

Kommissionen sendte den 4. september 2014 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 192, i sammenhæng med artikel 218 og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige beslutningsprocedure i TEUF artikel 294. Europa-Parlamentet skal ikke behandle forslaget.

EU og dets medlemsstater er parter til konventionen.

3. Formål og indhold

Formålet med konventionen er at beskytte migrerende vilde dyr i hele deres udbredelsesområde. Truede arter optages på liste I, som indebærer at udbredelseslandene skal sikre streng beskyttelse af disse. For arter der optages på liste II, tilsigtes det at indgå aftaler mellem udbredelseslandene til gavn for arternes bevarelse.

Forslaget lægger op til beslutning om at støtte vedtagelsen af forslagene under CMS CoP11 om optagelse af 32 arter på konventionens liste I og II, herunder isbjørn, løve, europæisk ål samt mere end 20 arter af hajer, rokker og savfisk. EU har selv fremsat forslagene om 5 af arterne: småhovedet hval (middelhavspopulationen) til optagelse på liste I, ellekrage til optagelse på liste I og 3 arter af rævehajer til optagelse på liste II. Dette er tidligere godkendt.

Øvrige forslag er:

Pattedyr: isbjørn, liste II; persisk løve, liste I; afrikansk løve, liste II; hvidøret kob (antilopeart), liste II; rødfrontet gazelle; liste I. Ingen af disse forekommer i EU og vedtagelse af forslagene kræver ikke ændringer i EU lovgivning.

Fugle: Ellekrage, liste I og stortrappe, liste I – begge er hjemmehørende i EU og er omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet og der kræves ikke lovændringer ved vedtagelse af forslagene. Tyknæbbet ryle, liste I, storryle, liste I samt canadasinger, liste II – ingen af disse er hjemmehørende i EU, og vedtagelse kræver ikke ændringer i EU lovgivning.

Europæisk ål, liste II. Arten falder under EU's fælles fiskeripolitik, og ved vedtagelse af listeforslaget, er der tilstrækkelige instrumenter til beskyttelse af arten inden for EU, herunder EU's ålerådsforordning nr. 1100/2007 af 18. september 2007, hvorfor der ikke kræves ændringer i EU's lovgivning. Kommissionen forudser ikke, at vedtagelse af forslaget medfører en ny international aftale for arten under Bonn-konventionen, men finder at listning kan medvirke til samordnede tiltag til gavn for arten.

Hajer, rokker og savfisk: 5 arter af savfisk, liste I og II; silkehaj, liste II; stor hammerhaj og indo-pacifisk hammerhaj, liste II; 9 arter af mobula-rokker, liste I og II samt rev-djævlerokke, liste I og II. Arterne falder under EU's fælles fiskeripolitik, og ved vedtagelse af listeforslagene, er der tilstrækkelige instrumenter til at gennemføre den fornødne beskyttelse fra EU's side, hvorfor der ikke kræves ændring i EU's lovgivning.

Hajer, rokker og savfisk som optages på listerne vil indgå i en allerede eksisterende Memorandum of Understanding for hajer under Bonn-konventionen.

Forslaget om isbjørn er fremsat af Norge. Forslaget beskriver bl.a. allerede eksisterende rammer for beskyttelse og forvaltning af isbjørn. Isbjørn er således allerede omfattet af en aftale mellem udbredelseslandene ("isbjørneaftalen af 1973) Canada, USA, Norge, Rusland og Grønland, samt en række bilaterale aftaler landene imellem. Arten er endvidere omfattet af Washingtonkonventionen/CITES liste II. Af de fem udbredelseslande er kun Norge med i CMS/Bonn-konventionen. Hidtil har hovedparten af indsats for isbjørn fokuseret på regulering af jagt og handel og udvikling af forvaltningsplaner af de arktiske lande. Imidlertid er ændringer i isbjørnenes habitat (reduktion af havisen), som følge af global opvarmning langt den største trussel. Dette vil også medføre ændringer i isbjørnenes migration og i mulighederne for øget skibstrafik og udnyttelse af ressourcer i Arktis. Det er dette fokus, som Norge ønsker, at en CMS listning skal være med til at fremme.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil blive orienteret om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Forslaget medfører ikke ændringer i gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Gældende dansk ret og forslagens lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forslaget vil ikke indebære ændringer i dansk lovgivning

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Kommissionen har ikke vurderet forslagens økonomiske konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsadministrative konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have erhvervsadministrative konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget forventes ikke at medføre direkte eller indirekte meromkostninger for borgere og erhvervsliv.

Beskyttelsesniveau:

Arterne findes enten ikke i Danmark eller er allerede beskyttede, og vil ikke medføre yderligere beskyttelse i Danmark. Beskyttelsesniveauet vil påvirkes positivt i arternes udbredelsesområde.

8. Høring

Forslaget har været udsendt i høring til Grønlands Selvstyre (isbjørn) og Færøerne. Rammenotatet har været sendt i høring i miljøspecialudvalget fra den 11.-15. september, hvilket ikke har givet anledning til bemærkninger.

Grønland og Færøerne

Grønland er ikke part i Bonn-konventionen. Færøerne er part til konventionen.

Grønlands Selvstyre meddeler, at man har en positiv holdning til forslaget fra Norge med begrundelse, at forslaget kan anvendes som løftestang til at få fokus på hvordan udefrakommende påvirkninger har indflydelse på isbjørnenes og andre arktiske dyrs levesteder, som f.eks. isbjørnenes byttedyr. Grønland er af den opfattelse, at man ikke alene kan bevare isbjørnen uden at vurderer udefrakommende påvirkninger.

Der er ikke modtaget høringssvar fra Færøerne på selve forslaget til rådsbeslutning, men Færøerne har ved tidligere høring i forbindelse med indsendelse af EU's forslag til partsmødet meddelt, at ellekrage allerede er fredet på Færøerne, samt oplyst at Færøernes overordnede position i øvrigt er, at forvaltning af fisk, hval og sæl bør foregå i regionalt regi, hvor den bedste kompetence til at vurdere om bestandene og forvaltningen deraf ligger.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige EU medlemsstater forventes at støtte forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder generelt, at forslagene til optagelse af arterne på konventionens liste I og II er videnskabeligt velbegrundede.

I forhold til ål støtter regeringen tiltag, der kan gavne ålens bevarelse i hele udbredelsesområdet, og ser gerne, at der i landene uden for EU sker en komplementerende indsats til det arbejde, der gøres i EU for artens bevarelse.

I forhold til isbjørn støtter regeringen tiltag, der kan medføre en yderligere beskyttelse af isbjørnebestandene. Isbjørn er allerede omfattet af en samlet aftale mellem udbredelseslandene ("isbjørneaftalen af 1973") samt en række bilaterale aftaler mv. Det er regeringens klare opfattelse, at listningen af isbjørn således ikke medfører yderligere behov for indgåelse af aftaler om forvaltning af isbjørn blandt de arktiske stater, men skal ses som en løftestang for at sætte fokus på den globale opvarmnings indflydelse på isbjørnernes fremtid. Forslagsstilleren bør uddybe hvorledes en listning på konventionens liste II forventes at bidrage til dette.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt FEU.